

Гапон Ксенія Андріївна, курсант 3 курсу
ННІ № 1 НАВС;

Науковий керівник: Калиновський О. В.,
заступник начальника відділу організації
науково-дослідної роботи НАВС, кандидат
юридичних наук, старший науковий
співробітник

ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У ЗАДОВОЛЕНІ ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Говорячи про права та свободи людини та громадянина не можна оминати такий важливий інститут, як Європейський суд з прав людини.

Багато вчених та науковців звісно досліджували найвищу інстанцію, що здійснює правосуддя з приводу рівності та дотримання і не порушення прав та свобод громадян.

У рамках цієї тематики я ж маю намір дослідити питання що стосується відмови у розгляді скарг, що надходять від громадян України до суду з прав людини.

19.5% скарг від загальної кількості тих, які надходять до Європейського суду з прав людини скеровані саме українцями.

Скарги надходять на порушення у різних галузях: з приводу порушення права власності, вимог на справедливий суд, стосовно поваги до приватного та сімейного життя та житла, у сфері свободи вираження поглядів, з приводу реалізації прав гарантованих Конвенцією(мається на увазі Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод), без дискримінації [3].

Європейський суд з прав людини - це постійнодіючий міжнародний судовий орган, заснований Радою Європи з метою захисту громадян держав її членів та виявлення порушень положень тих самих прав та свобод, які прописані у Конвенції.

Важливо розуміти, що ЄСПЛ - не апеляція на державні суди. Суд з прав людини не може проводити нові слухання у справах чи скасовувати або переглядати ухвали національних судів чи закони прийняті на загальнонаціональному рівні. ЄСПЛ уповноважений розглядати скарги, які пройшли всі інстанції національного рівня судочинства, та не були ними задоволені.

Аби зрозуміти яким чином працює ця система судочинства, та чому виникають випадки, коли ЄСПЛ може відмовити у задоволенні скарги особі скаржнику.

Відповідно до статті 34 Конвенції скарга подається на бланку. Заява повинна містити всю інформацію, яка вимагається у формулярі та має бути достатньою для того, щоб Суд міг визначити суть та обсяг заяви, не звертаючись до інших документів.

У самому формулярі має бути розміщена наступна інформація: ім'я, дата народження, громадянство та адреса заявника і, якщо заявник є юридичною особою, повна назва, дата створення чи реєстрації, офіційний реєстраційний номер та офіційна адреса; якщо у заявника є представник, його ім'я, рід занять, адреса, номери телефону і факсу та електронна адреса; найменування сторони або сторін проти яких подається заява; стислий і розбірливий виклад фактів та стверджуваного порушення Конвенції; стислий виклад інформації про дотримання заявником умов прийнятності, викладених у статті 35 § 1 Конвенції [1].

При цьому важливе дотримання всіх процесуальних норм, зокрема встановлених законом термінів. Якщо, позов було відхилено з причини його “запізнення” або ж невиконання процедурних правил, Суд не зможе розглянути Вашу скаргу. Вона повинна бути подана не пізніше ніж через 6 місяців після остаточного розгляду питання компетентним державним органом. Цей термін відновленню не підлягає.

Тепер пропонуємо розглянути чому ж Суд може відмовити стягувачу у задоволенні скарги та відплаті моральної та матеріальної компенсації, оголосивши її неприйнятною. Відповідно до статті 35 ратифікованої Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Суд в праві оголосити скаргу-подання неприйнятною, або вилучити заяву з реєстру справ у таких випадках, якщо вона:

- є анонімною;
- за своєю суттю є ідентичною до заяви, що вже була розглянута Судом та не містить нововиявлених обставин [4].

Суд оголошує неприйнятною будь-яку індивідуальну заяву, якщо вважає, що ця заява несумісна з положеннями Конвенції, якщо вона явно необгрунтована або є зловживанням правом на подання. А також у випадках, коли заявник не зазнав суттєвої шкоди.

Важливо розуміти, що громадянам перш ніж звертатися до Європейського Суду з прав людини потрібно вирішувати питання на національному рівні. Відсутність достатньої поінформованості населення про функції та процедуру розгляду справ Європейським Судом з прав людини та недовіра до національних органів судочинства викликає значну перенасиченість Суду заявами, які є очевидно неприйнятними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. [Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995)
2. [Пакет документів для звернення до Європейського Суду http://www.irs.in.ua/index.php?option=comcontent&view=category&layout=blog&id=44&Itemid=71&lang=uk](http://www.irs.in.ua/index.php?option=comcontent&view=category&layout=blog&id=44&Itemid=71&lang=uk)
3. Сайт Європейського суду з прав людини / <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
4. [Як правильно скаржитися до Європейського суду з прав людини / http://human-rights.unian.net/ukr/detail/193237](http://human-rights.unian.net/ukr/detail/193237)